

nær og ere saa stærkt fremdragne, at man kan danne sig en Mening om den Stilling, de indtage ligeoverfor hinanden. Men idet jeg erklærer dette, og idet jeg tillige fastholder den Mening, at det helst maatte blive ved den Bestemmelse, som indeholdes i § 59 af Lyndeloven, skal jeg dog tillige erklære, at hvis Rigsdagen maatte vedtage Lovudkastet, saa vil det ikke fra min Side møde nogen Modstand. Jeg anseer Sagen for at høre til dem, hvor Folk, der bevæge sig i Livet, Folk, der have saa meget at gjøre med de Forhold, hvormed der her er Spørgsmaal, maae være særdeles kompetente Dommere om, hvorledes Sagen heldigt maatte ordnes — og jeg gjentager, at hvis Rigsdagen vedtager Lovudkastet, skal jeg ikke modsætte mig det.

Jeg skal med Hensyn til Lovudkastet, som det foreligger, under Forudsætning af, at det maatte komme til at nyde videre Fremme, tilslade mig en enkelt Bemærkning. Der er allerede idag af de ærede Folkethingsmænd for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen) og Svendborg Amts 3die Valgkreds (Bessen) ytret Tvivl med Hensyn til Hensigtsmæssigheden af den Bestemmelse i Lovudkastet, der gaar ud paa, at en Huusbond ikke skal være berettiget til at indføre noget som helst Vidnesbyrd i selve Skudsmaalsbogen. Det er tvivlsomt, om det vilde være hensigtsmæssigt at give Bestemmelsen saaledes, at det skal være ham forbudt at meddele Vidnesbyrd, eller om det ikke var rigtigere at ordne det saaledes, at naar han kan blive enig med Thendet derom, skal han være berettiget til at indføre det i Skudsmaalsbogen eller, som det efter Lovudkastet vilde komme til at hedde, i Thendebogen. Men det fremgaar nu ikke med Klarhed af Udcastet, om den ærede Forslagsstillers Mening har været, at det ubetinget skulde være forbudt Huusbonden at meddele saadanne Vidnesbyrd, eller Meningen har været den, at Huusbonden kun skal være berettiget dertil, naar han kan blive enig med Thendet derom. Da den ærede Forslagsstiller forelagde Lovforslaget, gjentog han flere Gange, at han vilde have Skuds-

maalsbøgerne affkaffede, og jeg skulde feile meget, dersom han ikke oftere har ladet det fremtræde, at det, hvormed det egentligt dreier sig, er at Skudsmaalsbogen som saadan skulde affkaffes. Hvis Meningen er at affkaffe Skudsmaalsbogen, saa kan der jo ikke være nogen Tvivl om, at Meningen maa være den, at det skal være Huusbonden forbudt at indføre noget Vidnesbyrd deri; men hvis det er Meningen, saa kan jeg ikke ansee det for noget heldigt Udtryk, at der staaer, at han ikke skal være „berettiget“ dertil; der maatte da hellere staae, at det skal være ham forbudt. Senere hen kommer der igjen et Udtryk, som volder Betænkelighed med Hensyn til den rette Forstaaelse af Lovforslagets Tanke. Hvis Huusbonden alligevel indfører Vidnesbyrd i Skudsmaalsbogen, siger Forslaget, saa skal han give Thendet Erstatning for Bogen og skal desuden kunne ifalde en Straf af Bøder indtil 10 Rd. — men en saadan Bestemmelse kan dog ikke finde Anvendelse i de Tilfælde, hvor Thendet selv skulde ønske at faae indført et Vidnesbyrd; thi saa bliver det medstyrbigt i det Forhold, som Huusbonden har udviist. Jeg vilde derfor rigtignok ansee det fornødent, at dette Punkt i en endelig Lov kom til at staae anderledes klart, end det nu gjør i det foreliggende Forslag, og jeg skal endnu sige til, at af de to Alternativer forekommer det mig at være det heldigste, at, naar et Thende ønsker et Skudsmaal, saa skal Huusbonden kunne indføre det i Skudsmaalsbogen — skjøndt dette jo ganske vist vilde være i Strid med Forslaget om at affkaffe Skudsmaalsbøger. Jeg troer heller ikke, at Ordet Skudsmaalsbog er heldigt anvendt i Lovudkastet. Der foreslaaes, at den nu skal kaldes Thendebog, og jeg troer derfor, at det er fornødent, at naar man forandrer Skudsmaalsbogen fra at være en Skudsmaalsbog til en Thendebog, hvori der kun skal findes Dplysning om, i hvor lang Tid Vedkommende har tjent paa et Sted, saa bør man ikke vedblive at betegne denne Bog, som man gennem Motiveringen og ved selve Lovudkastets Indhold giver en anden Karakter, som Skudsmaalsbog;